

Прокуратура України

ГЕНЕРАЛЬНА ПРОКУРАТУРА УКРАЇНИ

вул. Різницька, 13/15, Київ-11, 01011

факс: 280-26-03

13.06.2018 № 06-18801-16
18/05/16-1246 16.05.2018

**Верховна Рада України
Народному депутату України
Різаненку П.О.**

Шановний Павле Олександровичу!

Спеціалізованою антикорупційною прокуратурою Ваш депутатський запит, оголошений на засіданні Верховної Ради України 18.05.2018, щодо виключення ТОВ «Запорізький титано-магнієвий комбінат» (далі – ТОВ «ЗТМК», Товариство) з переліку об'єктів великої приватизації державної власності, що підлягають приватизації у 2018 році, та з інших питань розглянуто.

Повідомляю, що Національним антикорупційним бюро України завершено досудове розслідування за фактом вчинення директором ТОВ «ЗТМК» Сиваком В.В. розтрата коштів підприємства в сумі 492 млн. гривень. Обвинувальний акт стосовно вказаної особи направлено до суду, наразі триває його розгляд.

Крім того, на теперішній час здійснюється досудове розслідування інших кримінальних правопорушень, пов'язаних з діяльністю Товариства та стосовно співучасників вищезазначеного злочину.

Також заступником Генерального прокурора – керівником Спеціалізованої антикорупційної прокуратури заявлений господарський позов щодо розірвання договору про заснування ТОВ «ЗТМК» та повернення комбінату під контроль держави, судовий розгляд на цей час продовжується.

У межах кримінального провадження прокурором перед судом неодноразово порушувалося питання про необхідність відсторонення Сивака В.В. від займаної посади, однак у задоволенні відповідних клопотань було відмовлено з огляду на завершення терміну дії трудового контракту, укладеного з Фондом державного майна України.

Незважаючи на встановлені державним аудитом та підтверджені судовими експертами й органом досудового розслідування порушення чинного законодавства з боку Сивака В.В., що призвели до збитків держави, ані Фонд державного майна України, ані Кабінет Міністрів України не відреагували згідно із законом та в межах компетенції.

18.05.2018 11:53

124640

Враховуючи явну недержавницьку позицію з боку вказаних органів, заступник Генерального прокурора – керівник Спеціалізованої антикорупційної прокуратури направив відповідні листи з пропозицією належного виконання вимог закону.

На теперішній час відповіді не надходили та керівництво цих органів ніяк не відреагувало на згадані листи.

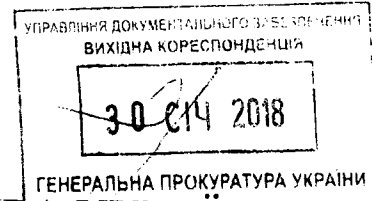
Додаток: копії листів виконувачу обов'язків Голови Фонду державного майна України та Прем'єр-міністру України, усього на 15 арк.

З повагою

**Заступник Генерального прокурора –
керівник Спеціалізованої
антикорупційної прокуратури**

Н. Холодницький

Прокуратура України

ГЕНЕРАЛЬНА ПРОКУРАТУРА УКРАЇНИ

вул. Різницька, 13/15, Київ-11, 01011

факс: 280-26-03

29.04.2018 № 06-18804-16

**Прем'єр-міністру України
Гройсману В.Б.**

вул. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008

Шановний Володимире Борисовичу!

На виконання постанов Кабінету Міністрів України від 23.01.2012 № 243 «Деякі питання титанової галузі» та від 03.10.2012 № 955 «Деякі питання утворення товариства з обмеженою відповідальністю «Запорізький титано-магнієвий комбінат» (далі – ТОВ «ЗТМК», Товариство), за результатами проведеного конкурсу з відбору недержавного учасника ТОВ «ЗТМК» 22.02.2013 Фондом державного майна України (далі – Фонд) в особі першого заступника Голови Фонду Іванова Є.Р. з переможцем конкурсу – компанією «ТОЛЕКСІС ТРЕЙДІНГ ЛІМІТЕД», Республіка Кіпр, в особі уповноваженого представника Ярини І.В. укладено Договір № 85 про заснування Товариства (далі – Договір).

За Договором, додатковою угодою до нього від 18.10.2013, які укладені між Фондом та компанією «ТОЛЕКСІС ТРЕЙДІНГ ЛІМІТЕД», учасниками Товариства є: Фонд, місцезнаходження: Україна, 01601, м. Київ, вул. Кутузова, 18/9 та компанія «ТОЛЕКСІС ТРЕЙДІНГ ЛІМІТЕД» (TOLEXIS TRADING LIMITED) – юридична особа, зареєстрована за законодавством Республіки Кіпр, сертифікат реєстрації HE 148292 від 11.05.2004, місцезнаходження: Еміліу Хурмузіу Стріт, Лофітіс Бізнес Центр, 6-й поверх, офіс 3 та 4, П.К. 3035, Лімассол, Кіпр.

Відповідно до вищевказаного Договору, додаткової угоди до нього, а також статуту Товариства чітко визначені обов'язки компанії «ТОЛЕКСІС ТРЕЙДІНГ ЛІМІТЕД» як учасника ТОВ «ЗТМК», а саме: вона повинна здійснити свій вклад до статутного капіталу Товариства виключно грошовими коштами в сумі 719 785 019,8 грн., що в перерахунку згідно із встановленим НБУ офіційним курсом гривні до долара США станом на 18.10.2013 (7,993 грн. за 1 дол. США) відповідає 90 051 922,91 дол. США, додатково до свого вкладу до статутного капіталу Товариства з метою фінансового забезпечення технічної модернізації виробництва мала внести вклад грошовими коштами на загальну суму 159 444 980,25 грн., що відповідає 19 948 077,09 дол. США. Водночас було встановлено додаткові зобов'язання компанії «ТОЛЕКСІС ТРЕЙДІНГ

ЛІМІТЕД»: забезпечити погашення в повному обсязі за власний рахунок протягом трьох місяців з дати утворення Товариства простроченої заборгованості ДП «ЗТМК» з виплати заробітної плати, податків, зборів, інших обов'язкових платежів та за спожиті енергоносії, що виникла до державної реєстрації Товариства; забезпечити реалізацію Інвестиційної програми технічної модернізації виробництва Товариства; визначення стратегічних програм Товариства здійснювати з урахуванням Інвестиційної програми технічної модернізації виробництва Товариства.

Під час державного фінансового аудиту діяльності ТОВ «ЗТМК» за період з 01.11.2014 по 31.05.2015 встановлено, що Фондом здійснено свій вклад до статутного капіталу Товариства шляхом передачі йому майнового комплексу ДП «ЗТМК» вартістю 749,164 млн. грн. без ПДВ (за результатами незалежної оцінки цілісного майнового комплексу станом на 30.06.2013), що підтверджується актом приймання-передачі від 31.12.2013.

У свою чергу компанією «ТОЛЕКСІС ТРЕЙДІНГ ЛІМІТЕД» з листопада 2013 року по червень 2014 року перераховано на банківський рахунок ТОВ «ЗТМК» грошові кошти в загальній сумі 110 млн. дол. США (з яких 90,051 млн. дол. США – внески в уставний фонд), що підтверджується банківськими виписками.

Тобто учасники Товариства внесли свої вклади до статутного капіталу в обсязі та строки, передбачені Договором. На виконання вищевказаного зобов'язання розроблено Стратегічну програму розвитку та технічної модернізації виробництва ТОВ «ЗТМК», яка опрацьована учасниками Товариства й затверджена на установчих зборах 14.11.2013 (далі – Стратегічна програма Товариства). У ній окреслено напрями використання інвестицій компанії «ТОЛЕКСІС ТРЕЙДІНГ ЛІМІТЕД» на загальну суму 110 млн. дол. США з урахуванням вимог, визначених Договором, з обґрунтуванням їх актуальності для Товариства.

Мета Стратегічної програми Товариства – впровадження передових технологій і устаткування вітчизняних та зарубіжних фірм, що в результаті дозволить збільшити обсяги виробництва, знизити собівартість продукції, підвищити її конкурентоспроможність за рахунок зростання якості, а також дасть змогу вирішити екологічні питання.

Реалізація Стратегічної програми Товариства здійснювалася власними силами структурних підрозділів Товариства із залученням для виконання частини робіт та послуг сторонніх суб'єктів господарювання, які також постачали обладнання, металопрокат тощо в рамках модернізації сольового хлоратора СХ-І, установки випаровування пульпи УВП-1 та створення дослідного електролізера № 13.

Таким чином, при здійсненні технічної модернізації виробництва в рамках Стратегічної програми Товариства фактично освоєно кошти (виконано роботи, послуги, отримано обладнання та інші товарно-матеріальні цінності) в обсязі, що становить лише 2,3 % від коштів інвестора в сумі 110 млн. дол. США.

Вищезазначене вказує на незадовільний стан реалізації Стратегічної програми Товариства, фактично відсутність її реалізації щодо впровадження передових технологій та нового устаткування, у той час як саме це було стратегічним інтересом держави та основною метою створення Товариства.

Однак, незважаючи на вимоги чинного законодавства, інвестор компанія «ТОЛЕКСІС ТРЕЙДІНГ ЛІМІТЕД», свої зобов'язання згідно з умовами Договору щодо забезпечення реалізації Інвестиційної програми технічної модернізації виробництва Товариства (п. 7.1 Договору) виконала лише в частині грошового внеску, проте не виконала стосовно фактичної реалізації.

Вказані обставини стали предметом позову Спеціалізованої антикорупційної прокуратури до ТОВ «ЗТМК» та кіпрської компанії «ТОЛЕКСІС ТРЕЙДІНГ ЛІМІТЕД» в інтересах держави в особі Фонду.

Крім того, під час згаданого вище державного фінансового аудиту діяльності ТОВ «ЗТМК» за період з 01.11.2014 по 31.05.2015 встановлено ряд порушень, вчинених посадовими особами Товариства та ДП «ЗТМК», за якими внесено дані в Єдиний реєстр досудових розслідувань.

Так, за наслідками проведеного Національним антикорупційним бюро України досудового розслідування у кримінальному провадженні № 12015080030002227 від 15.09.2015 Спеціалізованою антикорупційною прокуратурою 14.11.2016 до суду для розгляду по суті направлено обвинувальний акт стосовно директора Товариства Сивака В.В. за обвинуваченням у вчиненні розтрата коштів підприємства в особливо великих розмірах шляхом зловживання службовим становищем, тобто скоєнні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 191 КК України.

Установлено, що керівником ТОВ «ЗТМК» протягом 2013 – 2015 років вчинено перерахування частини грошових коштів Товариства, залучених від інвестора – кіпрської компанії «ТОЛЕКСІС ТРЕЙДІНГ ЛІМІТЕД», на модернізацію виробництва, впровадження передових технологій і устаткування, за нецільовим призначенням, а саме на надання поворотної фінансової допомоги попередньому балансоутримувачу цілісного майнового комплексу комбінату – ДП «ЗТМК», яке перебувало в процесі ліквідації, а також для проведення оплати третім особам як поручителем за заборгованістю ДП «ЗТМК», на загальну суму 492 млн. гривень.

Судовий розгляд обвинувального акта здійснюється Заводським районним судом м. Запоріжжя.

При цьому Національним антикорупційним бюро України продовжується досудове розслідування у кримінальних провадженнях за виділеними матеріалами щодо співучасників вищевказаного злочину, а також за іншими фактами розтрата та привласнення майна Товариства в особливо великих розмірах.

Тому є всі підстави вважати, що, перебуваючи на посаді директора ТОВ «ЗТМК», Сивак В.В. може продовжити злочинну діяльність з метою подальшого спричинення збитків державі в особі Фонду, знищити чи підробити речі та документи, які мають значення для досудового розслідування й

судового розгляду, незаконними засобами впливати на свідків та інших учасників кримінального провадження або протиправно перешкоджати кримінальному провадженню іншим чином. Крім того, на сьогодні фактично встановлено, в тому числі за результатами наступних перевірок контролюючого органу, що інвестовані кошти виведені з підприємства шляхом злиття на загальні рахунки та укладення угод із підконтрольними підприємствами.

Необхідно констатувати факт, що держава як учасник Договору до його укладення через владні органи визначилась із необхідністю розвитку відповідного сектору економіки, а саме титанової галузі, з цією метою провела конкурс, за результатами якого обрала недержавного інвестора та законодавчо і матеріально забезпечила можливість реалізації такого інвестування на базі майнового комплексу та активів єдиного (тобто монополіста) державного підприємства (виробника у цій галузі) – ДП «ЗТМК». **Виконувати вказану мету та регулювати діяльність підприємства ТОВ «ЗТМК», тобто здійснювати державне регулювання такого підприємства, держава повинна через відповідні органи влади. Таким органом у цьому випадку ні в якому разі не може бути орган досудового розслідування чи правоохоронний орган. Адже вони повинні ставати на захист інтересів держави в разі бездіяльності чи явного зловживання з боку посадових осіб, прямим обов'язком яких є забезпечення інтересів держави шляхом правильного, врегульованого, економічно обґрунтованого та законодавчо визначеного управління корпоративними правами держави.**

Управління об'єктами державної власності – це здійснення Кабінетом Міністрів України та уповноваженими ним органами, іншими суб'єктами, визначеними цим Законом, повноважень щодо реалізації прав держави як власника таких об'єктів, пов'язаних із володінням, користуванням і розпорядженням ними, у межах, визначених законодавством України, з метою задоволення державних та суспільних потреб, що вказано у ст. 1 Закону України «Про управління об'єктами державної власності». Стаття 4 цього Закону визначає Кабінет Міністрів України та Фонд суб'єктами управління об'єктами державної власності.

У ст. 3 вищевказаного Закону зазначено об'єкти управління державної власності, у тому числі корпоративні права, що належать державі, у статутних капіталах господарських організацій (далі - корпоративні права держави).

Так, ст. 4 Закону України «Про Фонд державного майна України» від 23.08.2014 чітко визначені основні завдання Фонду, а саме:

- 1) реалізація державної політики у сфері приватизації, оренди, використання та відчуження державного майна, а також у сфері державного регулювання оцінки майна, майнових прав та професійної оціночної діяльності;
- 2) організація виконання Конституції та законів України, актів Президента України і Кабінету Міністрів України, інших актів законодавства та здійснення контролю за їх виконанням;
- 3) управління об'єктами державної власності, зокрема корпоративними правами держави у статутних капіталах господарських товариств, щодо яких

прийнято рішення про приватизацію та затверджено план приватизації або план розміщення акцій; товариств, утворених у процесі перетворення (у тому числі шляхом корпоратизації) державних підприємств, що належать до сфери його управління, а також товариств, утворених за участю Фонду державного майна України;

4) захист майнових прав державних підприємств, установ та організацій, а також корпоративних прав держави на території України та за її межами;

5) здійснення контролю у сфері організації та проведення приватизації державного майна, відчуження державного майна у випадках, встановлених законодавством, передачі державного майна в оренду та користування; повернення у державну власність державного майна, що було приватизоване, відчужене або вибуло з державної власності з порушенням законодавства; управління корпоративними правами держави, які перебувають у сфері його управління;

6) державне регулювання у сфері оцінки майна, майнових прав та професійної оціночної діяльності;

7) сприяння процесу демонополізації економіки і створенню умов для конкуренції виробників;

8) співробітництво з міжнародними організаціями у реалізації державної політики у сфері приватизації, оренди, використання та відчуження державного майна у межах покладених на нього повноважень, управління корпоративними правами держави, а також у сфері державного регулювання оцінки майна, майнових прав та професійної оціночної діяльності.

У ст.7 Закону України «Про управління об'єктами державної власності» також вказано повноваження Фонду відповідно до законодавства щодо управління підприємствами, частка держави у статутному капіталі яких більше 50 відсотків.

Тобто зазначені норми чинного законодавства визначають обов'язки щодо представництва інтересів держави та належного управління корпоративними правами держави, у тому числі з повноваженнями щодо подання позовів в інтересах держави та призначення і звільнення керівників згаданих підприємств.

Незважаючи на вищевказані вимоги чинного законодавства, встановлені факти вчинення кримінальних правопорушень і порушень при здійсненні інвестиційної діяльності й недотримання вимог договорів, Фонд не тільки самоусунувся від ефективного управління корпоративними правами держави у вигляді управління часткою ТОВ «ЗТМК», а й явно вчиняє дії, направлені на укриття злочинної діяльності посадових осіб підприємства та продовження такої діяльності.

Так, попри обізнаність про факти незабезпечення виконання статутної мети діяльності підприємства, недотримання обов'язків директора, покладених згідно з попереднім контрактом, 26.12.2016 загальними зборами учасників ТОВ «ЗТМК» за підтримки представника Фонду прийнято рішення про укладення нового контракту із Сиваком В.В. терміном 1 рік.

Невідповідність таких дій інтересам країни, самоусунення від належного здійснення покладених повноважень щодо забезпечення функціонування ТОВ «ЗТМК» констатовано Спеціальною контрольною комісією Верховної Ради України з питань приватизації за наслідками заслуховування 09.02.2017 інформації Фонду щодо управління часткою держави у статутному капіталі цього підприємства та прийнято конкретні рішення щодо вжиття заходів для виправлення ситуації, які Фондом не виконано.

З огляду на формальні повідомлення стосовно проведення безрезультатної роботи з розірвання трудового контракту із Сиваком В.В., які упродовж минулого року періодично надходили на адресу Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, слід констатувати, що Фондом продемонстровано фактичну бездіяльність на цьому напрямі, натомість сукупність отриманої інформації та логічний аналіз вчинених дій дають підстави зробити висновок щодо прямої незацікавленості відповідальних посадових осіб у зміні керівника Товариства та його поверненні під контроль держави.

Крім того, 14.04.2017 за вих. № 06-18801-16 Спеціалізованою антикорупційною прокуратурою на адресу Фонду надіслано запит щодо інформування про призначення загальних зборів учасників згаданого підприємства (з визначеною датою та місцем), а також наявність обставин, які перешкоджають їх проведенню.

У відповідь листом від 09.11.2017 № 10-57-21102 за підписом заступника Голови Фонду Державіна В.В. повідомлено про вжиття вичерпних заходів для розірвання контракту із Сиваком В.В. та скликання у зв'язку з цим на 25.12.2017 позачергових зборів учасників ТОВ «ЗТМК» з вимогою включення до порядку денного питання звільнення Сивака В.В. й призначення виконувача обов'язків директора Товариства.

Про результати проведених зборів Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру повідомлено після усних запитів листом від 18.01.2018, за змістом якого зміна директора ТОВ «ЗТМК» не відбулась у зв'язку із тим, що проект розпорядчого документу на час зборів не розглянутий Кабінетом Міністрів України.

Водночас за наявності всіх організаційних можливостей та значного обсягу часу посадовими особами Фонду згідно із встановленою законом процедурою не обрано та не погоджено кандидатуру на зайняття згаданої посади, що унеможливило розгляд вказаного питання.

При цьому всупереч вимогам чинного законодавства, інтересам держави та наданій раніше інформації 20.12.2017 Державіним В.В. начальнику Регіонального відділення Фонду по Запорізькій області Спіріній О.Д. видано довіреність № 365 на представництво інтересів Фонду на зазначених зборах та підписано відповідне завдання на голосування, за яким представнику держави визначено утримуватися від голосування з питань розірвання контракту із Сиваком В.В., його звільнення та призначення виконувача обов'язків директора Товариства.

19.01.2018 у ході судового засідання з розгляду зазначеного вище обвинувального акта Сивак В.В. заявив, що він є виконувачем обов'язків директора Товариства.

Однак чинне законодавство України, а саме постанова Кабінету Міністрів України від 03.09.2008 № 777, чітко визначає порядок призначення як керівників, так і виконувачів обов'язків керівників суб'єктів господарювання державного сектору економіки. З огляду на твердження Сивака В.В. вказаних вимог Закону не додержано.

Також, з метою захисту інтересів держави та за відсутності належної роботи на цьому напрямі Фонду Спеціалізованою антикорупційною прокуратурою здійснено вступ до цивільної справи (№ 332/293/17) за позовом Сивака В.В. на стадії апеляційного оскарження, до адміністративної справи (№ 826/1301/17) за позовом ПАТ «ОГХК» до ТОВ «ЗТМК» в суді першої інстанції та господарської справи (№ 908/92/17) за позовом Сивака В.В. на стадії касаційного оскарження, у тому числі за касаційною скаргою керівника Спеціалізованої антикорупційної прокуратури. Зазначені справи безпосередньо стосуються діяльності ТОВ «ЗТМК», спричинених збитків та фактично частково ініційовані Сиваком В.В. як директором ТОВ «ЗТМК» з використанням службового становища, з метою спростування пред'явленого обвинувачення та спростування доказів у справі.

У вказаних справах, незважаючи на явний прямий інтерес держави у з'ясуванні істини та відшкодуванні спричинених збитків, встановлена чітка споглядацька позиція представників Фонду і фактична підтримка позиції Сивака В.В. Так, у ході судового розгляду у господарській справі № 908/92/17 за позовом Сивака В.В. працівники Фонду подали касаційну скаргу, яку судом залишено без розгляду із вказівкою на необхідність до виправити недоліки, які усунуто не було, відповідно скарга не розглядалась. Представником Фонду в судовому засіданні фактично не підтримано касаційну скаргу керівника Спеціалізованої антикорупційної прокуратури щодо задоволення позову та стягнення в інтересах ТОВ «ЗТМК» грошових коштів за зобов'язаннями компанії «ТОЛЕКСІС ТРЕЙДІНГ ЛІМІТЕД». Таку позицію необхідно визначити як ганебну та злочинну, яка явно суперечить інтересам держави. Виникає питання, на чиєму боці виступають у судах та на підприємстві представники Фонду державного майна України.

Згідно із ст. 1 Закону України «Про Фонд державного майна України» Фонд є центральним органом виконавчої влади із спеціальним статусом, що реалізує державну політику у сфері приватизації, оренди, використання та відчуження державного майна, управління об'єктами державної власності, у тому числі корпоративними правами держави щодо об'єктів державної власності, що належать до сфери його управління, а також у сфері державного регулювання оцінки майна, майнових прав та професійної оціночної діяльності.

Діяльність Фонду спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України.

Закон України «Про управління об'єктами державної власності» у ст. 5 чітко визначає повноваження Кабінету Міністрів України, який є суб'єктом управління, що визначає об'єкти управління державної власності, стосовно яких виконує функції з управління, а також об'єкти управління державної власності, повноваження з управління якими передаються іншим суб'єктам управління, визначеним цим Законом, у сфері управління об'єктами державної власності, в тому числі:

- визначати умови створення та діяльності господарських структур;
- приймати рішення про створення, реорганізацію та ліквідацію господарських структур і визначати уповноважені органи управління, які здійснюють контроль за їх діяльністю;
- призначати позапланові ревізії та перевірки використання об'єктів управління державної власності та встановлювати порядок їх проведення;
- встановлювати критерії ефективності управління об'єктами державної власності та порядок їх застосування;
- здійснювати контроль за виконанням функцій з управління об'єктами державної власності;
- проводити конкурсний відбір керівників суб'єктів господарювання державного сектору економіки;
- проводити щорічний державний фінансовий аудит діяльності суб'єктів господарювання державного сектору економіки;
- встановлювати чіткі цілі діяльності для державних унітарних підприємств та господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі;
- забезпечувати контроль за ефективністю управління об'єктами державної власності тощо.

Зважаючи на вищевикладене, з урахуванням визначених державою цілей та мети створення ТОВ «ЗТМК», завдань, покладених на орган управління корпоративними правами, прошу розглянути питання в межах повноважень про проведення перевірки ефективності управління об'єктом державної власності, який визначений як такий, що має стратегічне значення для економіки і безпеки держави, за результатами якої вирішити питання про притягнення винних осіб до передбаченої законом відповідальності.

Про прийняті заходи прошу додатково повідомити Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру.

З повагою

Заступник Генерального прокурора –
керівник Спеціалізованої
антикорупційної прокуратури

Н. Холодницький

Прокуратура України

ГЕНЕРАЛЬНА ПРОКУРАТУРА УКРАЇНИ

вул. Різницька, 13/15, Київ-11, 01011

факс: 280-26-03

М. О. 2018 № *06-18801-16*

**Виконувачу обов'язків Голови
Фонду державного майна України
Трубарову В.М.**

вул. Генерала Алмазова, 18/9, м. Київ, 01601

На виконання постанов Кабінету Міністрів України від 23.01.2012 № 243 «Деякі питання титанової галузі» та від 03.10.2012 № 955 «Деякі питання утворення товариства з обмеженою відповідальністю «Запорізький титано-магнієвий комбінат» (далі – ТОВ «ЗТМК», Товариство), за результатами проведеного конкурсу з відбору недержавного учасника ТОВ «ЗТМК» 22.02.2013 Фондом державного майна України (далі – Фонд) в особі першого заступника Голови Фонду Іванова Є.Р. з переможцем конкурсу – компанією «ТОЛЕКСІС ТРЕЙДІНГ ЛІМІТЕД», Республіка Кіпр, в особі уповноваженого представника Ярини І.В., укладено Договір № 85 про заснування Товариства (далі – Договір).

За Договором, додатковою угодою до нього від 18.10.2013, які укладені між Фондом та компанією «ТОЛЕКСІС ТРЕЙДІНГ ЛІМІТЕД», учасниками Товариства є:

- Фонд, місцезнаходження: Україна, 01601, м. Київ, вул. Кутузова, 18/9;
- компанія «ТОЛЕКСІС ТРЕЙДІНГ ЛІМІТЕД» (TOLEXIS TRADING LIMITED) – юридична особа, зареєстрована за законодавством Республіки Кіпр, сертифікат реєстрації HE 148292 від 11.05.2004, місцезнаходження: Еміліу Хурмузіу Стріт, Лофітіс Бізнес Центр, 6-й поверх, офіс 3 та 4, П.К. 3035, Лімасол, Кіпр.

Відповідно до вищевказаного Договору, додаткової угоди до нього, а також статуту Товариства чітко визначені обов'язки компанії «ТОЛЕКСІС ТРЕЙДІНГ ЛІМІТЕД» як учасника ТОВ «ЗТМК», а саме: вона мала здійснити свій вклад до статутного капіталу Товариства виключно грошовими коштами в сумі 719 785 019,8 грн., що в перерахунку згідно із встановленим НБУ офіційним курсом гривні до долара США станом на 18.10.2013 (7,993 грн. за 1 дол. США) відповідає 90 051 922,91 дол. США, додатково до свого вкладу до статутного капіталу Товариства з метою фінансового забезпечення технічної модернізації виробництва мала внести вклад грошовими коштами на загальну суму 159 444 980,25 грн., що відповідає 19 948 077,09 дол. США. Водночас буде

встановлено додаткові зобов'язання компанії «ТОЛЕКСІС ТРЕЙДІНГ ЛІМІТЕД»: забезпечити погашення в повному обсязі за власний рахунок протягом трьох місяців з дати утворення Товариства простроченої заборгованості ДП «ЗТМК» з виплати заробітної плати, податків, зборів, інших обов'язкових платежів та за спожиті енергоносії, що виникла до державної реєстрації Товариства; забезпечити реалізацію Інвестиційної програми технічної модернізації виробництва Товариства; визначення стратегічних програм Товариства здійснювати з урахуванням Інвестиційної програми технічної модернізації виробництва Товариства.

Під час державного фінансового аудиту діяльності ТОВ «ЗТМК» за період з 01.11.2014 по 31.05.2015 встановлено, що Фондом здійснено свій вклад до статутного капіталу Товариства шляхом передачі йому майнового комплексу ДП «ЗТМК» вартістю 749,164 млн. грн. без ПДВ (за результатами незалежної оцінки цілісного майнового комплексу станом на 30.06.2013), що підтверджується актом приймання-передачі від 31.12.2013.

У свою чергу компанією «ТОЛЕКСІС ТРЕЙДІНГ ЛІМІТЕД» з листопада 2013 року по червень 2014 року перераховано на банківський рахунок ТОВ «ЗТМК» грошові кошти в загальній сумі 110 млн. дол. США (з яких 90,051 млн. дол. США внески – в уставний фонд), що підтверджується банківськими виписками.

Тобто учасники Товариства внесли свої вклади до статутного капіталу в обсязі та строки, передбачені Договором. На виконання вищевказаного зобов'язання розроблено Стратегічну програму розвитку та технічної модернізації виробництва ТОВ «ЗТМК», яка опрацьована учасниками Товариства й затверджена на установчих зборах 14.11.2013 (далі – Стратегічна програма Товариства). У ній окреслено напрями використання інвестицій компанії «ТОЛЕКСІС ТРЕЙДІНГ ЛІМІТЕД» на загальну суму 110 млн. дол. США з урахуванням вимог, визначених Договором, з обґрунтуванням їх актуальності для Товариства.

Мета Стратегічної програми Товариства – впровадження передових технологій і устаткування вітчизняних та зарубіжних фірм, що в результаті дозволить збільшити обсяги виробництва, знизити собівартість продукції, підвищити її конкурентоспроможність за рахунок зростання якості, а також дасть змогу вирішити екологічні питання.

Реалізація Стратегічної програми Товариства здійснювалася власними силами структурних підрозділів Товариства із залученням для виконання частини робіт та послуг сторонніх суб'єктів господарювання, які також постачали обладнання, металопрокат тощо в рамках модернізації сольового хлоратора СХ-І, модернізації установки випаровування пульпи УВП-І та створення дослідного електролізера № 13.

Таким чином, при здійсненні технічної модернізації виробництва в рамках Стратегічної програми Товариства фактично освоєно кошти (виконано роботи, послуги, отримано обладнання та інші товарно-матеріальні цінності) в обсязі, що становить лише 2,3 % від коштів інвестора в сумі 110 млн. дол. США.

Вищезазначене вказує на незадовільний стан реалізації Стратегічної програми Товариства, фактично відсутність її реалізації щодо впровадження передових технологій та нового устаткування, у той час як саме це було стратегічним інтересом держави та основною метою створення Товариства. О

Однак, незважаючи на вимоги чинного законодавства, інвестор - компанія «ТОЛЕКСІС ТРЕЙДІНГ ЛІМІТЕД», свої зобов'язання згідно з умовами Договору щодо забезпечення реалізації Інвестиційної програми технічної модернізації виробництва Товариства (п. 7.1 Договору) виконала лише в частині грошового внеску, проте не виконала стосовно фактичної реалізації.

Вказані обставини стали предметом позову Спеціалізованої антикорупційної прокуратури до ТОВ «ЗТМК» та кіпрської компанії «ТОЛЕКСІС ТРЕЙДІНГ ЛІМІТЕД» в інтересах держави в особі Фонду.

Крім того, під час вказаного вище державного фінансового аудиту діяльності ТОВ «ЗТМК» за період з 01.11.2014 по 31.05.2015 встановлено ряд порушень, вчинених посадовими особами Товариства та ДП «ЗТМК», за якими внесено дані в Єдиний реєстр досудових розслідувань.

Так, за наслідками проведеного Національним антикорупційним бюро України досудового розслідування у кримінальному провадженні № 12015080030002227 від 15.09.2015 Спеціалізованою антикорупційною прокуратурою 14.11.2016 до суду для розгляду по суті направлено обвинувальний акт стосовно директора Товариства Сивака В.В. за обвинуваченням у вчиненні розтрата коштів підприємства в особливо великих розмірах шляхом зловживання службовим становищем, тобто скоєнні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 191 КК України.

Установлено, що керівником ТОВ «ЗТМК» протягом 2013 – 2015 років вчинено перерахування частини грошових коштів Товариства, залучених від інвестора – кіпрської компанії «ТОЛЕКСІС ТРЕЙДІНГ ЛІМІТЕД», на модернізацію виробництва, впровадження передових технологій і устаткування, за нецільовим призначенням, а саме на надання поворотної фінансової допомоги попередньому балансоутримувачу цілісного майнового комплексу комбінату – ДП «ЗТМК», яке перебувало в процесі ліквідації, а також для проведення оплати третім особам як поручителем за заборгованістю ДП «ЗТМК», на загальну суму 492 млн. гривень.

Судовий розгляд обвинувального акта здійснюється Заводським районним судом м. Запоріжжя.

При цьому Національним антикорупційним бюро України продовжується досудове розслідування у кримінальних провадженнях за виділеними матеріалами щодо співучасників вищевказаного злочину, а також за іншими фактами розтрата та привласнення майна Товариства в особливо великих розмірах.

Тому є всі підстави вважати, що, перебуваючи на посаді директора ТОВ «ЗТМК», Сивак В.В. може продовжити злочинну діяльність з метою подальшого спричинення збитків державі в особі Фонду, знищити чи підробити речі та документи, які мають значення для досудового розслідування й судового

розгляду, незаконними засобами впливати на свідків та інших учасників кримінального провадження або протиправно перешкоджати кримінальному провадженню іншим чином.

Необхідно констатувати факт, що держава як учасник Договору до його укладення через владні органи визначилась із необхідністю розвитку відповідного сектору економіки, а саме титанової галузі, з цією метою провела конкурс, за результатами якого обрала недержавного інвестора та законодавчо і матеріально забезпечила можливість реалізації такого інвестування на базі майнового комплексу та активів єдиного (тобто монополіста) державного підприємства (виробника у цій галузі) – ДП «ЗТМК». Виконувати вказану мету та регулювати діяльність підприємства ТОВ «ЗТМК», тобто здійснювати державне регулювання такого підприємства, держава повинна через відповідні органи влади. Таким органом у цьому випадку ні в якому разі не може бути орган досудового розслідування чи правоохоронний орган. Адже вони повинні ставати на захист інтересів держави в разі бездіяльності чи явного зловживання з боку посадових осіб, прямим обов'язком яких є забезпечення інтересів держави шляхом правильного, врегульованого, економічно обґрунтованого та законодавчо визначеного управління корпоративними правами держави.

Управління об'єктами державної власності – це здійснення Кабінетом Міністрів України та уповноваженими ним органами, іншими суб'єктами, визначеними цим Законом, повноважень щодо реалізації прав держави як власника таких об'єктів, пов'язаних із володінням, користуванням і розпорядженням ними, у межах, визначених законодавством України, з метою задоволення державних та суспільних потреб, що вказано у ст. 1 Закону України «Про управління об'єктами державної власності». Стаття 4 цього Закону визначає Фонд одним із суб'єктів управління об'єктами державної власності.

Так, ст. 4 Закону України «Про Фонд державного майна України» від 23.08.2014 чітко визначені основні завдання Фонду державного майна України, а саме:

1) реалізація державної політики у сфері приватизації, оренди, використання та відчуження державного майна, а також у сфері державного регулювання оцінки майна, майнових прав та професійної оціночної діяльності;

2) організація виконання Конституції та законів України, актів Президента України і Кабінету Міністрів України, інших актів законодавства та здійснення контролю за їх виконанням;

3) управління об'єктами державної власності, зокрема корпоративними правами держави у статутних капіталах господарських товариств, щодо яких прийнято рішення про приватизацію та затверджено план приватизації або план розміщення акцій; товариств, утворених у процесі перетворення (у тому числі шляхом корпоратизації) державних підприємств, що належать до сфери його управління, а також товариств, утворених за участю Фонду державного майна України;

4) захист майнових прав державних підприємств, установ та організацій, а також корпоративних прав держави на території України та за її межами;

5) здійснення контролю у сфері організації та проведення приватизації державного майна, відчуження державного майна у випадках, встановлених законодавством, передачі державного майна в оренду та користування; повернення у державну власність державного майна, що було приватизоване, відчужене або вибуло з державної власності з порушенням законодавства; управління корпоративними правами держави, які перебувають у сфері його управління;

6) державне регулювання у сфері оцінки майна, майнових прав та професійної оціночної діяльності;

7) сприяння процесу демонополізації економіки і створенню умов для конкуренції виробників;

8) співробітництво з міжнародними організаціями у реалізації державної політики у сфері приватизації, оренди, використання та відчуження державного майна у межах покладених на нього повноважень, управління корпоративними правами держави, а також у сфері державного регулювання оцінки майна, майнових прав та професійної оціночної діяльності.

У ст.7 Закону України «Про управління об'єктами державної власності» також вказано повноваження Фонду відповідно до законодавства щодо управління підприємствами, частка держави у статутному капіталі яких більше 50 відсотків.

Тобто зазначені норми чинного законодавства визначають обов'язки щодо представництва інтересів держави та належного управління корпоративними правами держави, у тому числі з повноваженнями щодо подання позовів в інтересах держави та призначення і звільнення керівників згаданих підприємств.

Незважаючи на вищевказані вимоги чинного законодавства, встановлені факти вчинення кримінальних правопорушень і порушень при здійсненні інвестиційної діяльності й недотримання вимог договорів, Фонд не тільки самоусунувся від ефективного управління корпоративними правами держави у вигляді управління часткою ТОВ «ЗТМК», а й явно вчиняє дії, направлені на укріплення злочинної діяльності посадових осіб підприємства та продовження такої діяльності.

Так, попри обізнаність про факти незабезпечення виконання статутної мети діяльності підприємства, недотримання обов'язків директора, покладених згідно з попереднім контрактом, 26.12.2016 загальними зборами учасників ТОВ «ЗТМК» за підтримки представника Фонду прийнято рішення про укладення нового контракту із Сиваком В.В. терміном 1 рік.

Невідповідність таких дій інтересам країни, самоусунення від належного здійснення покладених повноважень щодо забезпечення функціонування ТОВ «ЗТМК» констатовано Спеціальною контрольною комісією Верховної Ради України з питань приватизації за наслідками заслуховування 09.02.2017 інформації Фонду щодо управління часткою держави у статутному капіталі

цього підприємства та прийнято конкретні рішення щодо вжиття заходів для виправлення ситуації, які Фондом не виконано.

З огляду на формальні повідомлення стосовно проведення безрезультатної роботи з розірвання трудового контракту із Сиваком В.В., які упродовж минулого року періодично надходили на адресу Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, слід констатувати, що Фондом продемонстровано фактичну бездіяльність на цьому напрямі, натомість сукупність отриманої інформації та логічний аналіз вчинених дій дають підстави зробити висновок щодо прямої незацікавленості відповідальних посадових осіб у зміні керівника Товариства та його поверненні під контроль держави.

Крім того, 14.04.2017 за вих. № 06-18801-16 Спеціалізованою антикорупційною прокуратурою на адресу Фонду надіслано запит щодо інформування про призначення загальних зборів учасників згаданого підприємства (з визначеною датою та місцем), а також наявність обставин, які перешкоджають їх проведенню.

У відповідь листом від 09.11.2017 № 10-57-21102 за підписом заступника Голови Фонду Державіна В.В. повідомлено про вжиття вичерпних заходів для розірвання контракту із Сиваком В.В. та у скликання в зв'язку з цим на 25.12.2017 позачергових зборів учасників ТОВ «ЗТМК» з вимогою включення до порядку денного питання звільнення Сивака В.В. й призначення виконувача обов'язків директора Товариства.

Про результати проведених зборів Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру до цього часу Фондом не повідомлено.

Водночас за наявності всіх організаційних можливостей та значного обсягу часу посадовими особами Фонду згідно із встановленою законом процедурою не обрано та не погоджено кандидатуру на зайняття згаданої посади, що унеможливило розгляд вказаного питання.

При цьому всупереч вимогам чинного законодавства, інтересам держави та наданій раніше інформації, 20.12.2017 Державіним В.В. начальнику Регіонального відділення Фонду по Запорізькій області Спіріній О.Д. видано довіреність № 365 на представництво інтересів Фонду на зазначених зборах та підписано відповідне завдання на голосування, за яким представнику держави визначено утримуватися від голосування з питань розірвання контракту із Сиваком В.В., його звільнення та призначення виконувача обов'язків директора Товариства.

19.01.2018 у ході судового засідання з розгляду зазначеного вище обвинувального акта Сивак В.В. заявив, що він є виконувачем обов'язків директора Товариства.

Однак чинне законодавство України, а саме постанова Кабінету Міністрів України від 03.09.2008 № 777, чітко визначає порядок призначення як керівників, так і виконувачів обов'язків керівників суб'єктів господарювання державного сектору економіки. З огляду на твердження Сивака В.В. вказані вимоги Закону не додержано.

Враховуючи вищевикладене, Вам належить провести службову перевірку за неведеними фактами незабезпечення реалізації інтересів держави у сфері управління ТОВ «ЗТМК», за наслідками якого вирішити питання про притягнення винних осіб до передбаченої законом відповідальності.

Також Вам необхідно надати до Спеціалізованої антикорупційної прокуратури нормативно обгрунтовану інформацію щодо зазначених питань та підстав перебування Сивака В.В. на посаді виконувача обов'язків директора ТОВ «ЗТМК». Вказані відомості разом із належним чином засвідченими копіями підтверджуючих документів, у тому числі протоколу позачергових зборів учасників ТОВ «ЗТМК» від 25.12.2017, очікуються не пізніше 29.01.2018.

Заступник Генерального прокурора –
керівник Спеціалізованої
антикорупційної прокуратури

Н. Холодницький